

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 29.

Tiende Session.

9de Møde.

Mandagen den 12te Octbr. Aften Kl. 7.

(Fortfat.)

C. C. Møller: Da jeg har havt den Ære at være Medlem af det Udvalg, der undersøgte dette Forslag isse, har jeg ogsaa derved havt en særegen Opfordring til at gaae længere tilbage i Tiden og nærmere at undersøge Capitelstartens Oprindelse. Jeg maa afvige fra den sidste ærede Taler, naar han siger, at Capitelstarten først har faaet Betydning i dette Aarhundrede; thi Capitelstarten har havt Betydning i mange Aarhundreder, langt tilbage i Tiden, for Reformationens Indførelse. Allerede dengang, da de geistlige Embedsmænd ifølge Coelibatet ikke maatte gifte sig, convenede det dem ikke at modtage deres betydelige Afgifter og Tiender af Befolkningen in natura, og der blev da bestemt en Priis for disse Varer, som skulde leveres. Det er fuldkommen rigtigt, som den sidste Taler har yttret, at for os, jeg mener for Tiendetagerne, har Capitelstarten ikke havt nogen særegen Betydning førend i dette Aarhundrede; thi først ved Overenskomst fra Aaret 1796 er Tiende in natura bleven afløst, og først fra den Tid af har Capitelstarten faaet nogen særegen Betydning for Geistligheden og de andre Tiendetagere her i Landet. Den ærede Rigsdagsmand yttrede, at der flere Gange havde været Klager over, at Priiserne ikke ganske svarede til Virkeligheden og at disse Klager havde fundet sin Udtalelse baade i sin Tid for Stænderne og senere for Rigsdagen. Idet jeg ganske stadfæster denne hans Ptring, maa jeg dog be-

mærke, at naar Sagen ikke er kommen videre end til Stænderne eller til Rigsdagen, har det dog vistnok havt sin Grund deri, at man efter den nøieste Overveelse er kommen til den Erkjendelse, at der ikke var nogen Grund til Klagen eller Opfordring til at gjøre Forandringen. Naar man idelig seer, at et Forslag kommer frem, men man, efterat Forslaget er nøiagtig overvelet, gennemgaaet og drøftet, kommer til den Erkjendelse, at der ikke med Billighed og Rimelighed kan gjøres nogen Forandring i det Bestaaende, saa lægger man det hen, og det vil man finde er skeet til Dato med dette Forslag. Jeg finder altsaa ikke, at der er nogen Grund til at fremme dette Forslag, fordi der oftere har været udtalt Klager over, at Priiserne ikke ganske have været saaledes, som Overne kunde ønske dem; thi naar man, efter nøiagtig at have drøftet Sagen, er kommen til den Erkjendelse, at der ikke var noget at gjøre, saa maa det dog tale for, at Klagerne ikke have været begrundede. Der er sagt, at det stod til Tiendetagerne, naar de have modtaget deres Tiende, at aftarffe og sælge den, og jeg kan ikke nægte, at saalange Tiendetageren modtager sin Tiende in natura, kan han i Reglen allerede have Indtægten af den i September Maaned. Jeg ansører dette med Hensyn til, hvad den ærede sidste Taler yttrede om, at det ikke kunde genere Bedkommende, at den Tid, hvorpaa navnlig Geistligheden modtager sin Løn, blev rykket saa langt ud. Jeg skal kun bemærke, at naar en Præst tiltræder sit Kald for Bartholomæus, altsaa for 24de August, saa vil det vare 1½ Aar, inden han kan modtage sin Hovedindtægt, som er hans Tiende. Det er, som sagt, en bekjendt Sag, at imedens Græsset groer, døer Koen,